

ŠKOFIJSKI LIST

72.

Poročilo o konferencah „Sodalitatis Ss. Cordis Jesu“ leta 1910.

(Nadaljevanje in konec.)

Bistvo modernizma.

Poročal v Kranju 28. decembra 1910 profesor dr. Fr. Perne.

Modernizem je filozofično-teološki sestav, ki stremi za tem, da bi se sedanja katoliška dogmatika čisto izpremenila po Kantovih nazorih. Rodil se je na Francoskem. Tam so nekateri sicer dobro misleči katoličani hoteli pridobiti modernega človeka za krščanstvo, katerega odbija vse nadnaravno. Hoteli so v njem vzbuditi versko čustvo, zanimanje za vero. Vse njih misli je povzel Alfred Loisy v svojem delu „Evangelij in Cerkev“. A njegovim naukom se je odločno ustavil papež Pij X. v Syllabu l. 1907 in posebno v okrožnici „Pascendi dominici gregis“ iz istega leta. Iz te okrožnice se jasno vidi, kaj je modernizem.

Podlaga je Kantova filozofija, školastika naj se izloči. Kant uči, da človek ne more spoznati nadčutnih stvari, ampak spoznava le zunanje pojave fenomene (agnosticizem). Prav tako pravijo modernisti: človek ne more priti s svojim umom do spoznanja božjega, pač pa pride s čustvom do božjih reči. V človeku je potreba po veri (subconscientia, Unterbewußtsein). Ko se to čustvo (podzavest) v človeku razvije, je to že razodetje, torej je vse nadnaravno razodetje pravzaprav že v človeku samem (imanentizem). — Pri veri je treba ločiti notranje in zunanje. Notranje je božje pri veri, tega vednost ne more razjasnjevati, le zunanje je predmet vednosti. Odtod sledi, da nikdar vednost in vera ne moreta priti v nasprotje. Človek v čustvu lahko priznava neumrjočnost, kot znanstvenik pa more to tajiti. Podobna zmotna se je širila že v 16. stoletju (Pomponazzi). — Dogme so produkt človeškega razuma, so subjektiven izraz tega, kar je človek prej čutil. Ker človek različno čuti, zato tudi dogme niso vedno enake, ampak se lahko izpreminjajo. Tudi med verami torej ni bistve-

nega razločka, ker so vse le izraz notranjega čustvovanja in so torej seveda različne, a bistveno enake, ker je njih izvir isti. — O zakramentih pravijo, da so nastali vsled človeškega nagona, na zunaj pokazati to, kar znotraj občuti. — Sv. pismo je zbirka čustev posebno vrlih značajev. Kar so Mojzes, Izaija, Kristus... znotraj čutili, to so izrazili v teh knjigah. Prav tako tradicija. — Inspiracija je prirojena želja, da to človek po zunanje izrazi, kar sam čuti. — Cerkev je nastala po nekaki pogodbi, ljudje so se domenili, da naj nekateri v imenu cele občine nastopajo z avtoriteto in izvršujejo versko življenje. Zato se mora cerkev ravnati po splošnih naziranjih vernikov, verniki so nad cerkvijo. Vsled tega lahko nastajajo boji (antagonizem) in tedaj treba napraviti kak kompromis z laiki, da se kake dogme opravijo. — Med cerkvijo in državo ni nobenega pravega stika, država ima gledati le na to, kako se cerkev na zunaj javlja in je v tem oziru nad cerkvijo. — Zgodovina ima to nalogo: raziskovati fenomene in iz njih izločiti, kar je resničnega in kar je le čustveno. Jezus je bil na primer le človek, a versko čustvo ga je obdalo z božanskim sijajem. — Končno je treba katoliško cerkev reformirati. Mesto školastike naj se vpelje Kantova filozofija, mesto dogmatike le zgodovina dogem, morala naj se reformira po amerikanizmu, ki je poudarjal, naj se zlasti goje aktivne čednosti (pogum, hrabrost i.t.d.), manj važne pa so pasivne čednosti (ponižnost, krotkost i.t.d.). — Nekateri modernisti so nastojali tudi zoper celibat.

Iz tega se vidi, da je modernizem res „colluvies haeresum“, stočišče krivih naukov. Papeževi encikliki se je veliko modernistov podvrglo, mnogi pa so vztrajali v zmoti. Sedaj imajo

skupno glasilo „Revue Moderniste“, ki izhaja v Genevi in sprejema spise v štirih jezikih, torej nekaj internacionalen list modernistov.

Razna vprašanja in razne želje.

1. Ordinariat naj izposluje za skrajšani pozdrav: Hvaljen Jezus! v Rimu odpustke. — Prošnja se je že vložila.

2. Ordinariat naj prosi, da bi se smelo veliko soboto zvečer jesti meso. — Prošnja se je že vložila.

3. Naj se pridržaji odpravijo. — Iz tehtnih razlogov ne kaže.

4. Kolekture raznih samostanov in sirotišč naj se omejé. V neki župniji je pobiralo obenem osem oseb (trije moški, pet žensk), v drugi se je sešlo šest redovnic. Ljudstvo je ubožno; s prenočevanjem so težave. — Modra omejitev je potrebna.

5. Ali morejo tisti, ki gredo vsak mesec k spovedi, prejemati odpustke samo na dan spovedi ali še kak drug dan? — Klemen XIII. je 9. decembra 1763 dovolil, da se smejo vsi, ki se vsaj vsak teden spovedujejo (semel saltem in hebdomade ad Sacramentum Poenitentiae accedere consueverunt), udeleževati vseh odpustkov, čeprav je za posamezne predpisana spoved. Pij X. pa je 14. februarja 1906 dovolil, da se smejo vseh odpustkov udeleževati vsi, ki skoraj vsak dan sv. obhajilo prejemajo (torej tudi duhovniki), „absque hebdomadariae illius confessionis obligatione.“ Za take torej, ki hodijo skoraj vsak dan k sv. obhajilu, čas spovedi ni več omejen, za druge pa velja navadno pravilo. (Cf. Anhang zu Beringer, die Ablässe, 1910. Str. 3.)

6. Mašni stipendiji naj se iznova uredé. — Predlog naj se stavi na prihodnji sinodi.

7. Naj se zopet vpelje navada oddajati od duhovnikov zapuščene knjige semenišču, da jih pokupijo bogoslovci. — Vodstvo je iz tehtnih razlogov zoper tako razprodajo.

8. Naj se kar najhitreje izda nova evangelijska knjiga. — Je že v reviziji.

9. Naj se upošteva tudi pri izdaji tiskovin sinodalna določba „eligatur charta melior.“ Je že v zalogi v Katoliški Bukvarni, ki se pa pritožuje, da se tiskovine iz močnejšega papirja ne kupujejo. Zato je Škof. List, 1910, str. 42 na to opozoril.

10. Naj se vloži prošnja na c. kr. ministrstvo, da se ne bi vpoštevale ustanovne maše pri odmeri osebnega dohodninskega davka. — Vsaka prošnja bi bila brezuspešna, ker bi bila

zoper dotični zakon. Kljub vsem prošnjam se še pri manualnih mašah ni mogla doseči nikaka ugodnost ali olajšava.

11. Naj ordinariat izposluje pri deželnem šolskem svetu, da bodo pouka prosti dnevi: 1. evharistični praznik, 2. čas sv. misijona, 3. slovesna tridnevica, ko ljudje opravljajo velikonočno spoved, 4. god sv. Marka, ker spada procesija med verske vaje. — Vsak poizkus bi bil brezuspešen. Krajni šolski svet pa ima pravico en dan prosto dati (glej § 27 razpisa c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 29. septembra 1905, št. 13.200).

12. Naj se vpeljejo hospitacije bogoslovcev na ljudskih šolah. — So se že uvedle 1. 1910.

13. Materam in porodnicam naj se da kak pouk, ker se število mrtvorojenih otrok množi. — V ta namen dobro služi knjižica: Staršem. Pouk o vzgoji. Spisal Anton Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani, 1910. Str. 63. Cena 60 h.

14. Naša postna postava je nejasna. Če pade praznik na sredo v adventu, ni za duhovnika nobene polajšave, če pa pade praznik na strog post (kvaterno sredo ali petek), bi bilo tudi duhovniku dovoljena polajšava, da bi smel opoldan in zvečer meso jesti. — Odgovor. To mnenje je zmotno. Če pade praznik na strog post, tudi neduhovnikom ni dovoljeno dvakrat na dan meso jesti. Glej Škofijski List, 1907, 22. točko IV. 1: ut si festum in diem simplicis abstinentiae (in feriam VI. per annum) inciderit, pluries per diem, si vero in diem abstinentiae et ieiunii inciderit, in una tantum refectioe carnibus vesci liceat. V naši postni postavi v točki IV. bi bilo treba dostaviti samo besede: „enkrat na dan“.

Po „Motu proprio“ de diebus festis z dne 2. julija 1911 v odstavku 5. je pa bržkone polajšava splošna.

15. Glede tako imenovanih cesarskih maš je bilo na deželi, kjer ni uradnij, navada, da se je slovesno obhajal spomin cesarjevega rojstnega dne v nedeljo po 18. avgustu, v spomin cesarjevega godu po 4. oktobru, tako da se je pela sv. maša coram Exposito ali vsaj z blagoslovom in s Te Deum. Ker pa druga sinoda nič ne govori o izpostavljenem sv. Rešnjim Telesom v teh prilikah in tudi opazka k 18. avgustu v direktoriju govori samo o peti sv. maši, je vprašanje, ali naj ostane ta navada, ali ne. — Odgovor. Naj ostane ta navada, kjer je že starodavna.

16. V nekaterih farah je navada, da se žegnansko nedeljo po nekoliko obnovi obred posvečevanja, v drugih ni te navade. Kaj je s tem

obredom, ali naj se povsod opusti, ali povsod vpelje? — Odgovor. Obred ni predpisan; kjer je v navadi, naj se obrani; kjer pa ni, naj se ne vpelje.

17. V postni postavi niso izrečno imenovani drvarji; naj se še ti vstavijo, ker potrebujejo prav tako polajšave, kakor rudarji. — Odgovor. Ker rimska fakulteta drvarjev ne omenja, jih tudi postna postava za ljubljansko škofijo ne more imenovati. V slučajih resnične potrebe pa smejo župniki in spovedniki polajšave v tem oziru dovoljevati, seveda le začasno, največ za eno leto. (Glej Škofijski List, 1907, 22 in konec postne postave.)

18. Naj se „Deželni zakonik“ pošilja skupno s Škofjskim Listom. — Ni mogoče radi težav pri pošiljanju; pa tudi koliko številki bi se porazgubilo in založilo! Če se pa dobi celi letnik skupaj, ni te nevarnosti

19. Catalogus cleri naj nosi tudi na hrbtu letnico. — Se je že ustreglo.

20. Naj se izposluje, da se mora vsaka nova došla stranka oglasiti radi vpisa v status ani-

marum tudi pri župnem uradu. — Podobna, a bolj primerna prošnja se je že vložila pri c. kr. deželni vladi.

21. Naj se sestavi primeren obrazec za memorijo ob vizitaciji. — Ni potrebno. Tak obrazec je bil doslej v navadi, pa ni nič koristil, ker so se odgovori glasili: „da“, „ne“, torej se ni dobila nikaka slika o stanju v župniji. Vsak župnik naj na navadni poli papirja odgovori na vprašanja, ki jih stavi Synodus dioec. Labasensis, I, str. 213. in 214., pa bo poročilo jasno in natančno.

22. Naj se zapisnik ženinov in nevest izpopolni. — Zapisnik se bo izpopolnil.

23. Ali se smejo ob času tridnevnice v čast sv. Jožefu recitirati njegove litanije tudi zjutraj po sv. maši? — Se smejo.

24. Ali ne bi kazalo meseca majnika opustiti krščanski nauk, ker šmarnice, litanije, blagoslov že tako dolgo trajajo. — Ne! Če je nauk nekoliko krajši in berilo ne predolgo, ne bo trajala vsa pobožnost nad eno uro.

J. Flis.

73.

Motu proprio

De diebus festis.

(Cf. Act. Apostol. Sed. 1911, pg. 305 ss.)

Supremi Disciplinae Ecclesiasticae custodes et Moderatores Pontifices Romani, si quando christiani populi bonum id Ipsis suaderet, sacrorum Canonum sanctiones relaxare benigne consueverunt. Nos quidem Ipsi, quemadmodum iam alia, ob mutatas temporum et civilis societatis conditiones, immutanda existimavimus, ita etiam in praesens ecclesiasticam legem de festis diebus ex praecepto servandis, ob peculiaria aetatis adiuncta, opportune temperandam censemus. Lata enim terrarum marisque spatia, mira nunc celeritate homines percurrunt, facilioremque per expeditiora itinera aditum ad eas nationes nanciscuntur, quibus minor est festivitatum de praecepto numerus. Aucta etiam commercia, et citatae negotiorum tractationes videntur ex interposita frequentium festorum dierum mora aliquid pati. Succrescens denique in dies rerum ad vitam necessariorum pretium stimulos addit, ne saepius servilia opera ab illis intermittantur quibus est victus labore comparandus.

His de causis iteratae preces, praesertim postremis hisce temporibus, Sanctae Sedi adhibitae sunt ut festivitatum de praecepto numerus minueretur.

Haec omnia Nobis animo repetentibus, qui unam christiani populi salutem cordi habemus, opportunum maxime consilium visum est festos dies ex Ecclesiae mandato servandos imminuere.

Itaque, Motu Proprio et matura deliberatione Nostra, adhibitoque consilio Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium qui ad Ecclesiae leges in Codicem redigendas incumbunt, haec quae sequuntur de festis diebus edicimus observanda.

I. Ecclesiastico praecepto audiendi Sacri et abstinendi ab operibus servilibus hi tantum, qui sequuntur, dies subiecti manebunt: Omnes et singuli dies dominici, festa Nativitatis, Circumcisionis, Epiphaniae et Ascensionis Domini Nostri Iesu Christi, Immaculatae Conceptionis et Assumptionis Almae Genitricis Dei Mariae, Beato

rum Petri et Pauli Apostolorum; Omnium denique Sanctorum.

II. Dies festi Sancti Ioseph, Sponsi Beatae Mariae Virginis, et Nativitatis Sancti Ioannis Baptistae, uterque cum octava, celebrabuntur, tamquam in sede propria, prior, Dominica insequente diem XIX Martii, immoto permanente festo si dies XIX Martii in Dominicam incidat; alter, Dominica quae festum Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum antecedit. Festum vero Sanctissimi Corporis Christi, idemque cum octava privilegiata, Dominica post Sanctissimam Trinitatem, tamquam in sede propria, celebrabitur, statuta pro festo Sacratissimi Cordis Iesu feria VI intra octavam.

III. Ecclesiastico praecepto, quod supra diximus, dies festi Patronorum non subiacent. Locorum autem Ordinarii possunt solemnitatem exteriorem transferre ad Dominicam proxime sequentem.

IV. Sicubi aliquod festum ex enumeratis legitime sit abolitum vel translatum, nihil inconconsulta Sede Apostolica innovetur. Si qua vero in natione vel regione aliquod ex abrogatis festis Episcopi conservandum censuerint, Sanctae Sedi rem deferant.

V. Quod si in aliquod ex festis quae servata volumus, dies incidat abstinentiae vel ieiunio consecratus, ab utroque dispensamus; eademque dispensationem etiam pro Patronorum festis, hac Nostra lege abolitis, concedimus, si tamen solemniter et cum magno populi concursu ea celebrari contingat.

Novum Apostolicae sollicitudinis argumentum huiusmodi praebentes, spem Nos certam fovemus, fideles universos iis etiam diebus, quos nunc de numero festivitatum praecepto obstrictarum expungimus, suam in Deum pietatem et in Sanctos venerationem, non minus quam antea, fore testaturos, ceterisque diebus festis, qui in Ecclesia servandi supersunt, diligentiore, quam ante hac, studio observandum praeceptum curaturos.

Contrariis quibusvis, licet speciali et individua mentione dignis, non obstantibus.

Datum Romae, apud S. Petrum, die II mensis Iulii MCMXI, Pontificatus Nostri anno octavo.¹

PIUS PP. X.

¹ Natančnejši navod izide pozneje.

74.

Decretum S. Rituum Congregationis.

I.

Urbis et orbis.

Evulgato Motu Proprio Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X De diebus festis, diei 2 Iulii vertentis anni, nonnulli Sacrorum Antistites, ne accidat, ut dies Octava S. Ioseph, in Dominicis privilegiatis Quadragesimae occurrens, nullam in Officio et Missa commemorationem accipiat, et Officium dierum infra Octavam, Tempore Passionis adveniente, saepius omitti debeat, ab Ipso Sanctissimo Domino Nostro instantissime petierunt, ut ad augendum cultum erga S. Ioseph, Ecclesiae Universalis Patronum, Festum Eius die 19 Martii sine feriatiōe et sine Octava recolatur; Festum vero Patrocinii Eiusdem iuribus et privilegiis omnibus, quae Patronis principalibus competunt, augeatur, et sub ritu duplici primae classis cum Octava celebretur, prout iam in aliquibus locis et institutis recoli legitime consuevit; eo vel magis quod Tempus Paschale aptius recolendae solemnitati conveniat, et Festum idem in Dominica III post Pascha nunquam impediri valeat.

Item Rm̄i Episcopi, quoad Solemnitatem Sanctissimi Corporis Christi, ab Eodem Sanctissimo Domino Nostro humillimis precibus postularunt, quod, remanente Feria V post Dominicam Ssm̄ae Trinitatis Eius Festo, absque tamen feriatiōe, externa Solemnitas ad insequentem Dominicam transferatur.

Sanctissimus Dominus Noster, referente infrascripto Sacrorum Rituum Congregationis Secretario, audito Commissionis Liturgicae suffragio, huiusmodi votis clementer deferens, firmo remanente Motu Proprio quoad reliqua Festa statuit et decrevit:

I. Festum Natale S. Ioseph, die 19 Martii, sine feriatiōe et sine Octava, sub ritu duplici primae classis recolatur, adhibito titulo: Commemoratio Solemnis S. Ioseph, Sponsi B. M. V., Confessoris.

II. Festum Patrocinii Eiusdem S. Ioseph Dominica III post Pascha, sub ritu duplici I classis cum Octava, addita Festi primarii qualitate, recolatur sub titulo: Solemnitas S. Ioseph, Sponsi B. M. V., Confessoris, Ecclesiae Universalis Patroni.

III. Diebus infra Octavam et die Octava Solemnitatis S. Ioseph adhibeatur Officium, uti prostat in Appendice Octavarii Romani.

IV. Festum Sanctissimae Trinitatis, Dominicae I post Pentecosten affixum, amodo sub ritu duplici primae classis recolatur.

V. Festum Sanctissimi Corporis Christi celebretur, absque feriatiōe, sub ritu duplici primae classis et cum Octava privilegiata, ad instar Octavae Epiphaniae, Feria V post Dominicam Ssm̄ae Trinitatis, adhibito titulo: Commemoratio Solemnis Sanctissimi Corporis Domini Nostri Iesu Christi.

VI. Dominica infra Octavam huius festivitatis, in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis, recitato Officio cum relativa Missa de eadem Dominica, unica Missa solemnis cani potest, uti in Festo, cum Gloria, unica Oratione, Sequentia, Credo et Evangelio S. Ioannis in fine. Ubi vero non adsit Missae Conventualis obligatio, addatur sola commemoratio Dominicae sub distincta conclusione, eiusque Evangelium in fine. Hac vero Dominica peragatur solemnis Processio cum Ssm̄o Sacramento, praescripta in Caeremoniali Episcoporum, lib. II, cap. XXXIII.

VII. Feria VI post Octavam celebretur, ut antea, Festum Sacratissimi Cordis Iesu, sub ritu duplici primae classis.

Valituro praesenti Decreto etiam pro Familiis Regularibus et Ecclesiis, ritu latino a Romano diverso utentibus. Contrariis non obstantibus quibuscunque, etiam speciali mentione dignis.

Die 24 Iulii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli,

Praefectus.

† **Petrus La Fontaine,** Episc. Charystien.,

L. † S.

Secretarius.

II.

Ad quasdam liturgicas questiones de diebus Festis nuper propositas enodandas, inspecto Motu Proprio Sanctissimi Domini Nostri Pii Papae X diei 2 Iulii vertentis anni 1911, una cum subsequenti Decreto Urbis et Orbis Sacrorum Rituum Congregationis diei 24 eiusdem mensis et anni, Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, audito Commissionis Liturgicae suffragio, atque approbante Ipso Sanctissimo Domino Nostro, haec statuit ac declaravit:

I. Quum Festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae in posterum celebrandum sit Dominica immediate antecedente Festum Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, ac proinde duae Octavae

simul occurrere possint; hoc in casu agatur Officium de Octava Nativitatis S. Ioannis cum commemoratione Octavae Ss. Apostolorum.

II. Vigilia Nativitatis S. Ioannis Baptistae affigatur Sabbato ante Dominicam quae praecedit Festum Ss. Apostolorum Petri et Pauli. Quando in hoc Sabbato simul occurrant Vigilia Nativitatis, S. Ioannis et Vigilia Ss. Apostolorum, fiat Officium de prima, cum commemoratione alterius in Missa tantum. Si vero in hoc Sabbato incidat Festum sive Officium ritus duplicis aut semiduplicis, nona lectio erit de Vigilia Nativitatis S. Ioannis, et in Missa fiat commemoratio utriusque Vigiliae.

III. In Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis, in casu praecedenti, dicatur post Nonam Missa de Vigilia Nativitatis, S. Ioannis cum commemoratione Vigiliae Ss. Apostolorum. Si vero occurrat Festum IX lectionum, dicantur duae Missae Conventuales, una de Officio currenti post Tertiam, altera de Vigilia Nativitatis S. Ioannis post Nonam, cum commemoratione Vigiliae Ss. Apostolorum.

IV. Si Festum Nativitatis S. Ioannis Baptistae incidat in 18 Iunii, secundae Vesperae integrae erunt de hac solemnitate, cum commemoratione sequentis Festi Ss. Apostolorum, iuxta Rubricas.

V. Quum ex Decreto supracitato diei 24 Iulii 1911 ad instar Octavae Epiphaniae sit privilegiata Octava Commemorationis solemnis Sanctissimi Corporis D. N. I. C., infra hanc Octavam prohibentur etiam, tum Missae votivae pro sponsis, tum Missae cum cantu de Requie pro prima vice post obitum, vel eius acceptum nuntium: die vero Octava prohibentur Missae privatae de Requie, quae die, vel pro die obitus alias cum aequali Missa permittuntur.

VI. Missa cum cantu de Requie die, vel pro die obitus, aut depositionis, praesente, insepulto, vel etiam sepulto, non ultra biduum, cadavere, vetita est in sequentibus Festis nuper suppressis, nempe Commemorationis solemnis Sanctissimi Corporis Christi, Annuntiationis B. M. V., Commemorationis solemnis S. Ioseph, et Patroni loci.

VII. Item praedicta Missa inhibetur in Festis Solemnitatis S. Ioseph, Sanctissimae Trinitatis, et in Dominica in quam transfertur solemnitas externa Commemorationis Ssmi Sacramenti.

Contrariis non obstantibus quibuscunque, etiam specia i mentione dignis.

Die 28. Iulii 1911.

Fr. S. Card. Martinelli,

Praefectus.

L. † S.

† **Petrus La Fontaine,** Ep. Charystien.,

Secretarius.

75.

Izplačevanje učiteljskih pokojninskih in preskrbovalninskih užitkov potom poštnohranilnega urada.

V smislu dopisa c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko z dne 7. julija t. l., št. 4275 se čč. gg. matičarji opozarjajo, naj tudi vsako izpremembo (smrt, preskrbljenje) užitarjev pokojnin

in preskrbovalnin iz kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada takoj uradno naznanijo pristojnemu uradu (cf. Škof. List, 1910, str. 30).

76.

Nabirka milih darov za pogorelce v Gabrjah.

C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je z dopisom z dne 10. julija t. l., št. 2875/pr. poslala semkaj sledeči

POZIVI

Dne 24. junija t. l. je nastal požar v Gabrjah, občina Brusnica, okraj Rudolfovo, ki je vpepelil 39 hiš in 70 gospodarskih poslopij s hišno in gospodarsko opravo. Dva otroka, katera sta povzročila požar, sta zgorela.

Poleg vsega imetja nesrečnih prebivalcev je uničil požrešni ogenj približno 50 komadov domače živine.

Škoda se ceni na okroglo 187.000 K, zava-rovalnina pa ne pokriva niti četrta tega zneska.

Od nesreče zadeti prebivalci vasi Gabrje so torej v skrajni bedi, iz svoje moči se ne morejo rešiti iz nje, treba jim je pomoči od drugod.

Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov po celi kronovini Kranjski. Darila se sprejemajo pri c. kr. deželnem predsedništvu, pri mestnem magistratu v Ljubljani, in pri vseh okrajnih glavarstvih; razglasila se bodo v uradnem listu Laibacher-Zeitung in odkazala svojemu namenu.

AUFRUF!

Am 24. Juni l. J. ist in der Ortschaft Gaberje, Gemeinde Wrußnitz, Bezirk Rudolfswert, ein Großfeuer zum Ausbruche gekommen, wel-

ches 39 Wohnhäuser und 70 Wirtschaftsgebäude samt Vorräten, Wirtschafts- und Einrichtungsgegenständen einäscherte.

Zwei Kinder, die das Feuer verursacht hatten, sind in den Flammen umgekommen.

Nebst dem ganzen Hab und Gute der unglücklichen Bewohner des genannten Ortes fielen auch gegen 50 Haustiere dem verheerenden Elemente zum Opfer.

Der Schaden beziffert sich auf ungefähr 187.000 K, wovon nicht einmal ein Viertel durch Versicherung gedeckt ist. Die von der Katastrophe heimgesuchten Bewohner von Gaberje befinden sich in großer Notlage, aus der sie sich durch eigene Kraft nicht zu retten vermögen; fremde Hilfe ist dringend nötig.

Zur Linderung dieser Notlage schreibe ich hiemit eine Sammlung milder Gaben im ganzen Kronlande Krain aus.

Spenden werden beim k. k. Landespräsidium beim Stadtmagistrate in Laibach und bei allen Bezirkshauptmannschaften entgegengenommen, in der Laibacher-Zeitung veröffentlicht und ihrer Bestimmung entgegengeführt werden.

Čč. gg. dušnim pastirjem se vsled tega naroča, naj poziv oznanijo s prižnice, nabrane darove pa naj blagovolijo odposlati na svoje mesto.

77.

Nabirka milih darov za poplavlence v Bukovini.

C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je z dopisom z dne 24. julija t. l., št. 3000/Pr. poslalo semkaj sledeči

OKLIC.

Začetkom julija t. l. je poplavela skoraj vse politične okraje Bukovine grozovita povodenj.

Ker je radi velikega razširjenja ta posebno huda uima, ki ni zadela samo posameznih oseb, temveč prebivalce celih vasi in mest, uničila na tisoče družin ter jih spravila v skrajno bedo, razpisujem na prošnjo gospoda deželnega predsednika za Bukovino in vsled pooblastila njegove

ekscelencije gospoda c. kr. ministra za notranje stvari sklad milih darov za žrtve te katastrofe po vsej kronovini Kranjski.

Darila se sprejemajo pri c. kr. deželnem predsedništvu, pri mestnem magistratu v Ljubljani in pri vseh okrajnih glavarstvih; razglasila se bodo v uradnem listu Laibacher Zeitung in odkazala svojemu namenu.

AUFRUF.

Anfangs Juli l. J. wurden fast alle politischen Bezirke der Bukowina von einer verheerenden Hochwasserkatastrophe heimgesucht.

Da in Anbetracht der großen Ausdehnung und der besondern Schwere dieses Elementarereignisses, von dem nicht nur einzelne Personen, sondern Einwohner ganzer Dörfer und Städte

betroffen wurden, tausende von Existenzen vernichtet und dem größten Elende preisgegeben sind und fremder Hilfe dringend bedürftigen, schreibe ich über Ersuchen des Herrn Landespräsidenten für die Bukowina und über Ermächtigung Seiner Exzellenz des Herrn k. k. Ministers des Innern hiemit eine Sammlung milder Gaben im ganzen Kronlande Krain für die Opfer der Katastrophe aus.

Spenden werden beim k. k. Landespräsidium, beim Stadtmagistrate in Laibach und bei allen Bezirkshauptmannschaften entgegengenommen, in der Laibacher-Zeitung veröffentlicht und ihrer Bestimmung zugeführt werden.

Čč. gg. dušnim pastirjem se vsled tega naroča, naj oklic oznanijo s prižnice, nabrane darove pa odpošljejo na zgoraj označeno mesto.

78.

Vojaški pokojninarji.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 10. julija t. l. št., 14.091 semkaj doslovno:

Das k. und k. Reichskriegsministerium hat mit der Note vom 8. April 1911, Zl. 269, Abt. 15, dem k. k. Ministerium des Innern mitgeteilt, daß von nun an die Pensionsliquidatur der k. und k. Intendanz des 2. Korps in Wien zur Liquidierung der Ruhegenüsse einer mit einem Ruhegenüsse beteiligten in Österreich wohnhaften Militärperson des Heeresruhestandes (mit Ausnahme der Mannschaftspersonen) dann der mit Wartgebühren beurlaubten Heeresgagisten ausnahmslos berufen erscheint.

Das hochwürdige fürstbischöfliche Ordina-

riat wird demnach zufolge des einvernehmlich mit dem k. k. Ministerium für Kultus und Unterricht herausgegebenen Erlasses des k. k. Ministeriums des Innern vom 12. Mai 1911, Zl. 12.040, unter Bezugnahme auf den Erlaß des Ministeriums des Innern vom 12. November 1910, Zl. 39.381 ex 1910 (h. a. Note vom 4. Jänner 1911, Zl. 28.426/10), eingeladen, die mit der Matrikenführung betrauten Organe anweisen zu wollen, von nun an jeden Todesfall einer der vorewähnten Personen der genannten Pensionsliquidatur ausnahmslos direkt zur Anzeige bringen zu wollen.

O čemer se čč. gg. voditelji matic obveščajo.

79.

Različne opazke.

1. Dekanijski uradi naj blagovolijo osebne izpremembe takoj, ko so se izvršile, semkaj prijaviti, da bo mogoče dotičnim izposlovati dopolnilo kongruo.

2. Čč. gg. duhovniki, ki jim poteče v kratkem novo petletje, naj nemudoma vpošljejo semkaj službeno tabelo v treh izvodih. Komur je že bila petletnica kdaj nakazana, naj v 6. predelku tabele zapiše datum in številko dotičnega vladnega odloka; ni pa treba zapisati visokosti do-

tacijskega dopolnila ali datum odloka, kdaj je bilo to dovoljeno.

3. Katere izbrisne pobotnice so kolka proste? — Odg. Izbrisne izjave in pobotnice so do zneska 200 K kolka proste, in sicer po zakonu z dne 31. marca 1875, drž. zak. št. 53. Ponovljena je bila ta ugodnost z zakonom z dne 28. decembra 1890 drž. zak. št. 234. Na nekolkovano pobotnico ali izjavo se na vrhu zapiše: Kolka prosto po zakonu z dne 28. decembra 1890, drž. zak. št. 234.

Konkurzni razpis.

Po okrožnici z dne 9. avgusta t. l. sta bili razpisani župniji: Polom (Ebental) v kočevski dekaniji in Stari trg pri Ložu v cirkniški dekaniji.

Prošnje so nasloviti na c. kr. deželno vlado za Kranjsko.

Zadnji rok za vlaganje prošenj je 9. september 1911.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Č. g. Janez Vidergar, župnik v Šent Vidu pri Zatičini je imenovan za kn. šk. duhovnega svetnika.

Podeljena je župnija Krško č. g. Alojziju Kurentu, župnemu upravitelju istotam.

Umeščeni so bili 1. avgusta čč. gg. Andrej Krajec, župnik v Beli peči na župnijo Kranjsko goro, Anton Papež, valetudinarij na župnijo Vrhpolje pri Vipavi, Josip Logar, prefekt v zavodu sv. Stanislava, na župnijo Žiri.

Promoviran je bil za doktorja bogoslovja v Rimu (Coll. Angelicum) č. g. Franc Kimovec.

Imenovan je bil za c. in kr. vojnega kurata č. g. Rihard Zajec, kaplan v Šmarju.

Premeščeni so bili čč. gg.: župni upravitelj Franc Zajc iz Poloma v Belo peč; kaplan Ivan Lovšin iz Cerkelj pri Kranju za župnega upravitelja na Vojsko; župni upravitelj Iv. Hrovat z Gore nad Idrijo za kaplana v Cerklje pri Kranju; župni upravitelj Josip Cuderman z Vojskega v Šent Lambert; kaplani: Ivan Lomšek iz Preddvora v Križe pri Trziču, Karol Rupnik iz Spodnje Idrije v Preddvor, Franc Klemenčič iz Kostanjevice v Stari trg pri Ložu, Franc Nastran iz Boštanja v Borovnico, Ivan Florijančič iz Škocjana pri Dobravi na Rako (II), Ivan Kepec iz Selc v Staro Loko, Ivan Štrubelj iz Starega trga pri Ložu v Velike Lašče, Josip Koželj iz Velikih Lašč v Kočevje, Josip Verce iz Borovnice v Predoslje, Ivan Miklavčič iz Smlednika v Šent Vid pri Zatičini, Franc Novak iz Šent Vida pri Zatičini v Koprivnik na Kočevskem, Edvard Šimnic iz Sore v Šmarje, Leopold Podlogar iz Doba v Soro, Ivan

Kmet iz Toplic k Sv. Križu pri Litiji, Tomaž Javornik iz Boh. Bistrice v Gorje, Matija Noč od Sv. Križa pri Litiji na Bohinjsko Bistrico, Vincenc Kavčič iz Predoselj na Selca (II), Ivan Langerholz iz Gorij v Dob, Ivan Sever iz Mirne peči v Preserje, Ivan Sedej od Sv. Križa pri Kostanjevici v Selca (I).

Imenovani so čč. gg. Franc Zega, valetudinarij za župnega upravitelja na Gori pri Idriji; Anton Črnugelj, kaplan v Šent Janžu za župnega upravitelja istotam; za prefekte v zavodu Sv. Stanislava: Fr. Govekar, kaplan v Sostrem; Matija Selan, kaplan v Preserju, novomašnik G. Žerjav.

Nameščeni so za kaplane čč. gg. semeniški duhovniki: Josip Klopčič v Križevem pri Kostanjevici, Josip Muren v Sostrem, Ignacij Oberstar v Spodnji Idriji, Mihael Perčič v Knežaku, Josip Rogelj v Kostanjevici, Franc Šmit v Smledniku; čč. gg. novomašnika: Franc Hočever v Toplicah, Franc Lončar v Mirni peči. Nemški viteški red je namestil P. R. Grobljar za II. kaplana v Semiču.

Nastanil se je v Matenji vasi pri Slavini č. g. Ivan Mezinec, duhovnik goriške nadškofije v začasnem pokoju.

Začasni pokoj je dovoljen č. g. P. Hauptmanu, župnemu upravitelju v Starem trgu pri Ložu.

Višje redove so prejeli 10. avgusta v knezoškofijski kapeli čč. gg. salezijanci: Franc Walland prezbiterat, Josip Loska in Ludovik Kwapulinski pa diakonat.

Umrli je 15. julija t. l. č. P. Ubald Bergant, kapucin v Krškem. — Priporoča se častiti duhovščini v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 22. avgusta 1911.

Vsebina: 72. Poročilo o konferencah »Sodalitatis Ss. Cordis Jesu« l. 1910. (Konec.) — 73. Motu proprio de diebus festis. — 74. Decretum S. Rituum Congregationis. — 75. Izplačevanje učiteljskih pokojninskih in preskrbovalniških užitkov potom poštnohranilničnega urada. — 76. Nabirka milih darov za pogorelece v Gabrjah. — 77. Nabirka milih darov za poplavlence v Bukovini. — 78. Vojaški pokojninarji. — 79. Različne opazke. — 80. Konkurzni razpis. — 81. Škofijska kronika.